

Program studiów
dla kierunku studiów pn. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

I. Charakterystyka studiów:

- 1. Nazwa kierunku studiów:** *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*
- 2. Przyporządkowanie kierunku studiów do właściwej dziedziny i dyscypliny nauki, do których odnoszą się efekty uczenia się, wraz z przypisaniem punktów ECTS:**

L.p.	Dziedziny nauki	Dyscypliny naukowe Dyscypliny artystyczne*	Punkty ECTS	
			liczba	%
1.	Dziedzina nauk społecznych	pedagogika	329	100%

- 3. Poziom kształcenia:** *jednolite studia magisterskie*
- 4. Profil studiów:** *praktyczny*
- 5. Forma studiów:** *stacjonarne*
- 6. Łączna liczba godzin:** *3214 – studia stacjonarne*
- 7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** *magister*
- 8. Ogólne cele uczenia:**

Celem kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej poprzez wyposażenie ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy z dziećmi w wieku od 3 do 9 lat w różnych środowiskach społecznych, rodzinnych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.

Wychodząc naprzeciw wymaganiom stawianym wobec nauczycieli przez pracodawców i placówki oświatowe kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* Państwowa Uczelnia Angelusa Silesiusa przygotowuje studentów do pracy dydaktyczno-metodycznej i opiekuńczej odpowiednio do wieku dzieci i programu; wyposaży w wiedzę pedagogiczną, psychologiczną oraz pozwoli umiejętnie ją wykorzystać w praktyce.

Absolwent będzie przygotowany do sprawowania opieki nad grupą dzieci; planowania własnego rozwoju zawodowego poprzez systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych; uczestniczenia w różnych formach doskonalenia zawodowego; prowadzenia dokumentacji przebiegu procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego; inicjowania i utrzymania relacji z rodzicami dzieci/uczniów; współpracowania z dyrekcją i innymi

pedagogami, co w znacznym stopniu przyczyni się do ponoszenia odpowiedzialności za jakość pracy placówek edukacyjnych.

Podczas studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* student poznaje problematykę rozwoju dzieci, uczy się obserwować i analizować kontekst społeczno-kulturowy przebiegu rozwoju oraz zdobywa wiedzę i umiejętności pedagogiczne, umożliwiające organizowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej. Jest teoretycznie oraz praktycznie przygotowany do zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Absolwent jednolitych studiów magisterskich m.in.:

zna i rozumie (w zakresie wiedzy):

- podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;
- klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;
- strukturę i funkcje systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji: podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;
- metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
- projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego;
- terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej;

potrafi (w zakresie umiejętności):

- obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno- psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;

- wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;
- tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądaných efektów wychowania i kształcenia;
- efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;
- rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;

jest gotów do (w zakresie kompetencji):

- budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
- rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;
- projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.

9. Typowe miejsca pracy absolwentów:

Po ukończeniu kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* absolwent otrzymuje dyplom z tytułem zawodowym magistra oraz uzyskuje przygotowanie i kwalifikacje do pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego oraz nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie:

- w przedszkolach; zespołach i punktach przedszkolnych i innych alternatywnych formach wychowania przedszkolnego,
- w oddziałach przedszkolnych przy szkole (dawny oddział „0”),
- w klasach I-III szkoły podstawowej,

- w szkołach i w przedszkolach integracyjnych,
- w świetlicach dziecięcych,
- w żłobkach (oddział przedszkolny),
- w domach małego dziecka..

10. Możliwość kontynuacji kształcenia: studia podyplomowe, kursy doskonalące, szkolenia specjalistyczne, studia trzeciego stopnia.

11. Ogólne wymagania wstępne: (dotyczy ewentualnych badań lekarskich, rozmowy kwalifikacyjnej, itp.):

Oferta jednolitych studiów magisterskich na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* skierowana jest przede wszystkim do absolwentów szkół średnich, którzy zainteresowani są pracą z małymi dziećmi i wiążą swoją przyszłość zawodową z pracą nauczyciela w przedszkolu lub w klasach I-III w szkole podstawowej.

Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, w tym zasady przyjmowania na studia kandydatów z niepełnosprawnością; w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, cudzoziemców, czy laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, regulują stosowne uchwały Senatu.

Postępowanie rekrutacyjne jest prowadzone w dwóch etapach: elektroniczna rejestracja kandydatów poprzez platformę internetową USOS oraz przyjmowanie wymaganych dokumentów. W stosunku do kandydatów stosuje się rozróżnienie na kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości („stara matura”) lub świadectwo maturalne („nowa matura”), a także egzamin maturalny potwierdzony dyplomem IB, EB lub innym świadectwem spoza terytorium RP (np. ukraińskim).

Podstawą przyjęcia na studia są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi za przedmioty, z których zdawał egzamin maturalny lub dojrzałości.

Oceny/procenty uzyskane na egzaminie maturalnym są przeliczane w sposób przyjęty w uchwale rekrutacyjnej na tzw. punkty rekrutacyjne. Postępowanie rekrutacyjne na jednolite studia magisterskie ma charakter konkursowy, o przyjęciu na I rok studiów decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej.

II. Koncepcja kształcenia/uczenia i jej zgodność z misją, strategią uczelni, przy uwzględnieniu potrzeb lokalnego rynku pracy oraz wyników badań losów absolwentów:

Kierunek pn. *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* wpisuje się w realizację wszystkich celów kierunkowych *Strategii działania i rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu na lata 2016-2025* (Uchwała nr 76/2016 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu z dnia 26 października 2016 r.) , tzn.: rozwoju oferty dydaktycznej; doskonalenia jakości kształcenia; edukacji na potrzeby otoczenia; rozwoju własnej kadry naukowo-dydaktycznej; rozwoju infrastruktury uczelni (budynków, a przede wszystkim sprzętu specjalistycznego) i umiędzynarodowienia jej działalności.

Jej wiodącym przesłaniem jest: *przekazywanie praktycznych umiejętności zawodowych i przydatnej wiedzy teoretycznej, użytecznych dla kształconych i dla rynku pracy.*

Strategiczne cele nawiązują do koncepcji kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* i odzwierciedlają potrzeby kandydata i studenta (tabela 1).

Tabela1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni

Cel strategiczny	Odniesienie do koncepcji kształcenia na kierunku <i>Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i>	Sposoby realizacji
<p>Cel strategiczny 1: Zapewnienie wysokiej jakości i różnorodności oferowanych przez Uczelnię usług edukacyjnych, uwzględniających przewidywane zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego</p>	<p>1. Dostosowywanie oferty dydaktycznej studiów o profilu praktycznym, silnie zorientowanej na zdobycie przez studenta specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności praktycznych, do potrzeb rynku pracy we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi.</p> <p>2. Kształtowanie u absolwentów postaw osobowych i społecznych, pozwalających im nie tylko pełnić aktywną rolę zawodową w wybranej dziedzinie, ale także umożliwiają dalsze, ustawiczne kształcenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz językowych</p>	<p>1. Zintensyfikowanie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, np. poprzez wprowadzenie ankiet eksperckich; profil kształcenia i sylwetka absolwenta zgodne z zapotrzebowaniem lokalnego i regionalnego rynku pracy. Zawód nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej traktowany jest jako deficytowy.</p> <p>2. System praktyk zawodowych zgodny ze standardem kształcenia nauczycieli w pełni przygotowuje do pracy zawodowej. Wykonywanie</p>

	zgodnie z zasadą <i>Lifelong Learning</i>	zawodu nauczyciela przedszkola i klas I-III związane jest z ustawicznym kształceniem oraz podnoszeniem kwalifikacji, co bezpośrednio związane jest z warunkami awansu zawodowego nauczyciela.
Cel strategiczny 2: Zintensyfikowanie współpracy z bliższym i dalszym otoczeniem społeczno-gospodarczym	1. Prowadzenie studiów o profilu praktycznym powoduje wyraźne zdynamizowanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi.	1. Uczelnia zawiera porozumienia o współpracy z licznymi instytucjami gospodarczymi, społecznymi oraz kulturalnymi, przedsiębiorstwami, a w przypadku kierunku <i>Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> również ze szkołami podstawowymi Program studiów kładzie nacisk na absolwenta kreatywnego, wrażliwego, refleksyjnego, gotowego do komunikowania się i współpracy z otoczeniem.
Cel strategiczny 3: Umocnienie samodzielności uczelni w głównych obszarach jej działalności	1. Dążenie do stworzenia pierwszo-etapowej kadry naukowo-dydaktycznej. 2. Zapewnienie i wspieranie rozwoju zawodowego i naukowego i kadry.	1. Obecnie w PU AS ok. 94 % godzin zajęć realizowanych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy [ok. 6% kadry drugoetapowej stanowią pielęgniarki (kierunek <i>Pielęgniarstwo</i>), prowadzące zajęcia praktyczne w szpitalach, przychodniach, itp.]. 2. Finansowanie grantów badawczych – wewnętrznych (Zarządzenie Rektora nr 73/2021 z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu dofinansowania wewnętrznych projektów

	<p>3. Rozwijanie współpracy z praktykami</p>	<p>badawczych w Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa), dofinansowywanie udziału w konferencjach, szkoleniach. Organizowanie wewnętrznych szkoleń i warsztatów, doskonalących umiejętności dydaktyczne pracowników (m.in. coroczne szkolenia wyjazdowe „Dydaktyka szkoły wyższej”). Możliwość publikowania wyników swoich badań w punktowanym wydawnictwie PU AS.</p> <p>3. Powołanie od 2020 r. prorektora ds. rozwoju, wcześniej pełnomocnik rektora ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (zakres zadań m.in.: współpraca z otoczeniem gospodarczym).</p>
<p>Cel strategiczny 4: Rozwój infrastruktury uczelnianej oraz informatyzacji i wizualizacji uczelni</p>	<p>1. Systematyczna rozbudowa i modernizacja posiadanej infrastruktury, w tym informatycznej oraz specjalistycznych pomieszczeń (pracowni, laboratoriów), ich wyposażenia technicznego, oprogramowania itp.</p>	<p>1. Systematycznie rozbudowywana i modernizowana jest infrastruktura Uczelni. Powstają nowe laboratoria, pracownie specjalistyczne, a w tych już istniejących modernizuje się wyposażenie.</p>
<p>Cel strategiczny 5: Kreowanie wizerunku Uczelni kształcącej wykwalifikowaną kadrę</p>	<p>1. Systematyczne wzmacnianie pozycji edukacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku.</p>	<p>1. Tworzenie, we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnych inicjatyw (konferencji, seminariów, targów), promujących region i Uczelnię. Budowanie pozytywnego wizerunku Uczelni i prowadzonych kierunków studiów w mediach i środowisku lokalnym.</p>

		<p>Organizowanie konkursów przedmiotowych, warsztatów, wykładów w ramach m.in. Dolnośląskich Dni Nauki, czy też Dnia Kariery.</p> <p>Bieżące informacje na temat aktywności studentów i wykładowców PU AS publikowane są na stronie internetowej Uczelni.</p>
<p>Cel strategiczny 6: Internacjonalizacja</p>	<p>1. Uczestnictwo studentów oraz wykładowców w programach współpracy międzynarodowej, w tym w programie Erasmus+.</p> <p>2. Rozwijanie kompetencji interkulturowych, jako niezbędny warunek zrozumienia innych kultur i wynikających z nich różnic w wielu obszarach życia zawodowego i prywatnego.</p>	<p>1. Rozwijanie współpracy z międzynarodowym otoczeniem naukowo-dydaktycznym, zwiększanie mobilności, kompetencji językowych i interpersonalnych studentów oraz pracowników, zwiększanie liczby uczelni partnerskich oraz wymiana międzynarodowa (program Erasmus+, współpraca z uczelniami spoza UE: Kanada, Gruzja, Białoruś).</p> <p>2. Kształcenie praktyczne niesie za sobą ideę uczenia holistycznego - wyedukowanie studenta kompetentnego, zorientowanego na samokształcenie, rozwijanie się i otwartego na wyzwania współczesnego świata (w tym np. gotowego do pracy zdalnej).</p>
<p>Cel strategiczny 7: Akademickość (dążenie do niej)</p>	<p>1. Akademickość rozumiana w aspektach rozwoju naukowego/badawczego własnej kadry naukowej oraz stworzenia odpowiednich warunków do jej rozwoju</p>	<p>1. Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich w ich rozwoju naukowym/badawczym poprzez: dofinansowanie</p>

		konferencji, publikacji, awansów naukowych.
--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Kształcenie na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* przygotowuje studentów do pracy w zawodzie nauczyciela wychowania przedszkolnego i nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej. Analiza dynamicznie zmieniającej się sytuacji na polskim rynku pracy w ostatnich kilku latach wskazuje na duże zapotrzebowanie na nauczycieli przedszkolnych i klas I-III szkoły podstawowej, jak i w jego okolicznych miejscowościach i wsiach. Ma to związek m.in. ze wzrostem powstawania placówek przedszkolnych niepublicznych, jak i publicznych. W roku szkolnym 2018/19 w Polsce funkcjonowało 22,2 tys. (wzrost o 0,2 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym) formalnie zarejestrowanych placówek wychowania przedszkolnego: 12,5 tys. przedszkoli, 7,9 tys. oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 0,1 tys. zespołów wychowania przedszkolnego oraz 1,6 tys. punktów przedszkolnych. W stosunku do roku szkolnego 2017/18 liczba placówek wychowania przedszkolnego wzrosła o 0,8%. Liczba przedszkoli zwiększyła się o 389 (3,2%), w tym o 112 (2,8%) placówek na wsi. Zgodnie z danymi zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego w latach 2010-2016 w regionie zwiększyła się o 35% liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego (o 22 354 miejsca). W 2016 roku na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat przypadało 819 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (6 miejsce w kraju).³

W ostatnich latach zmieniła się sytuacja rynku pracy dla nauczycieli przedszkolnych, na którym to odnotowywane zaczęły być deficyty kadrowe spowodowane min. odchodzeniem nauczycieli na emerytury. Zgodnie z informacjami zawartymi w Barometrze zawodów 2020 w województwie dolnośląskim⁴, w powiecie Głogowskim zawód nauczyciel przedszkolny został uznany jako zawód deficytowy. Oznacza to, że zapotrzebowanie pracodawców na nauczycieli przedszkoli będzie duże. Natomiast zawód nauczyciel nauczania początkowego jest zawodem, który ma w powiecie Głogowskim tendencje do równowagi. Oznacza to, że liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w tym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się).

W skali całego województwa dolnośląskiego⁵ sytuacja jest analogiczna. Zatem nauczyciele przedszkolni i nauczyciele nauczania początkowego będą w najbliższej przyszłości poszukiwani

przez pracodawców zarówno w powiecie głogowskim, jak i w całym województwie dolnośląskim.

Należy zwrócić jeszcze uwagę na kolejny aspekt, tj. statystyczny. Wskaźnik upowszechniania edukacji przedszkolnej wśród dzieci w wieku 3-5 lat w Polsce w latach 2018-2019 wyniósł 87,3%. Zwiększył się o 2,6 p. proc. w stosunku do poprzedniego roku szkolnego i jest to kolejny rok, w którym odnotowano wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym, co oznacza, że jest to już stały trend niezależny od grupy wiekowej i województwa⁶.

Natomiast w świetle danych demograficznych według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r., współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (dzieci w wieku 7–14 lat) w roku szkolnym 2018/19 wyniósł 93,9%. Na obszarach wiejskich współczynnik ten wyniósł 79,2%, a jego niska wartość w powiązaniu z wysoką wartością analogicznego współczynnika skolaryzacji netto dla miast (105,4%) jest spowodowana dowożeniem części uczniów z obszarów wiejskich do szkół w miastach⁷.

Podsumowując można stwierdzić, że liczba dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym ma tendencję wzrostową. W związku z tym zasadne jest kształcenie przyszłej kadry nauczycielskiej dla etapu przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

Jednocześnie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w trosce o podniesienie jakości kształcenia na studiach o charakterze nauczycielskim umożliwiło od roku 2019 otworenie ścieżki kształcenia na jednolitych studiach magisterskich. Od tego momentu odnotowujemy wśród kandydatów na studentów kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wzmożone zainteresowanie tego typu studiami.

Efekty uczenia się dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zawarte w niniejszym programie kształcenia, stworzonym w Instytucie Humanistycznym w PWSZ w Głogowie, są zgodne z obowiązującym standardem kształcenia nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej)⁸ oraz z propozycją nowego modelu kształcenia nauczycieli przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej i w pełni odpowiadają oczekiwaniom pracodawców.

Program studiów opiera się na modułowym systemie kształcenia i łączy w sobie nabywanie i rozwijanie praktycznych umiejętności oraz pozyskiwanie niezbędnej wiedzy teoretycznej i jej zastosowanie w konkretnych sytuacjach zawodowych. Zajęcia są

prowadzone przez praktyków, posiadających wieloletnie doświadczenie zawodowe w zakresie standaryzowanych efektów uczenia się definiujących program studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*.

Program studiów obejmuje:

- moduł I - Kształcenie ogólne (330 godz. i 23 ECTS);
  - moduł II (A) - Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (720 godz. i 80 ECTS);
  - moduł III (B, D) - Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej (540 godz. i 64 ECTS);
  - moduł IV (C) - Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym (405 godz. i 45 ECTS);
  - moduł V (E, F) - Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci/uczniów, w tym dziecko zdolne i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami (630 godz. i 71 ECTS);
  - moduł VI (G, H, I) - Organizacja pracy przedszkola i szkoły, podstawy diagnostyki i kultura języka (210 godz. i 23 ECTS);
  - moduł VII (K) - Praca dyplomowa (135 godz. i 12 ECTS);
  - moduł VIII (J) - Praktyka zawodowa - przygotowanie zawodowe (240 godz. i 10 ECTS)
- oraz Inne (4 godz. i 1 ECTS).

III. Zakładane efekty uczenia się:

- 1. Opis i tabela odniesień efektów kierunkowych do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla szóstego poziomu kształcenia (zał. 1).**
- 2. Tabela odniesienia kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty uczenia się (dotyczy wyłącznie studiów inżynierskich) (zał. 1a) – nie dotyczy**
- 3. Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do form realizacji przedmiotów/modułów kształcenia (zał. 2).**
- 4. Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji (zał. 3).**
- 5. „Skrócona matryca pokrycia” efektów uczenia dla kierunku Grafika użytkowa z reklamą, poziom szósty (zał. 4).**

6. Zasady dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się – teczki przedmiotowe (zał. 5).

7. Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych w trakcie całego cyklu kształcenia:

Prowadzący zajęcia określają szczegółowe, tzw. przedmiotowe efekty uczenia się i formę/formy ich weryfikacji, które są opisane w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się m. in. poprzez:

- proces dyplomowania - poprzez prace dyplomowe i egzamin dyplomowy - weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są przez promotora i recenzenta – praca dyplomowa oraz członków komisji egzaminacyjnej – egzamin dyplomowy;
- praktyki studenckie - efekty uczenia się uzyskiwane podczas realizacji praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk dla danego kierunku studiów. Ponadto efekty uczenia się przypisane do praktyk zawodowych są weryfikowane podczas przygotowywania pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego;
- wymianę międzynarodową studentów - uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej;
- działalność i osiągnięcia kół naukowych - informacja zwrotna poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium rektora i ministra);
- badanie losów absolwentów - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- badanie opinii pracodawców - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

- prace etapowe - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies, projekty, itd., które są opisane w kartach przedmiotu, a ich przypisanie do danego przedmiotu odzwierciedla Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji (zał. 3).

- egzaminy z przedmiotu - pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.

Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.

- zaliczenie i zaliczenie z oceną. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe. Zaliczenie przedmiotu bez oceny dotyczy wyłącznie zajęć z Wychowania fizycznego, wszystkie pozostałe są zaliczeniami na ocenę.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.

Szczegółowe informacje zawarte są w „teczkach przedmiotowych”.

III. Program studiów:

- 1. Liczba semestrów i liczba pkt. ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji:** 10 semestrów, 335 pkt. ECTS.
- 2. Wymiar i zasady odbywania praktyk zawodowych:** ogółem 24 tygodnie (960 godz.), 29 pkt ECTS. Kierunkowy regulamin praktyk zawodowych (zał. 6).
- 3. Plan studiów z zaznaczeniem modułów/przedmiotów obowiązkowych i podlegających wyborowi studenta, minimum 30% ogólnej liczby pkt. ECTS (zał. 7).**
- 4. Struktura studiów (nazwy specjalności i specjalizacji – nie dotyczy):**

Moduł I – Moduł ogólnouczeniowy obejmuje przedmioty z zakresu języka obcego (ogólnego oraz branżowego), technologii informacyjnej oraz nauk społecznych;

Moduł II - Teoria i praktyka reklamy, w jego zakres wchodzi przedmioty dające podstawy teoretyczne do realizacji przedmiotów specjalistycznych z zakresu grafiki użytkowej i projektowania graficznego;

Moduł III – Grafika użytkowa – obejmuje przedmioty z zakresu rysunku, malarstwa, projektowania, wizualizacji, fotografii, rozwijające kreatywność i wrażliwość estetyczną oraz wyposażające w niezbędne narzędzia i techniki malarskie, niezbędne do przygotowania własnych koncepcji i projektów artystycznych;

Moduł IV – Techniki realizacyjne – w skład modułu wchodzi przedmioty, których celem jest pokazanie jak najszerszego spektrum dostępnego oprogramowania oraz zapoznanie z elementami zaawansowanymi wybranych programów graficznych, a także wdrożenie w zagadnienia z branży reklamowej, wydawniczej, poligraficznej i współczesnych trendów designu, a które mają być podstawą do realizacji bardziej złożonych projektów w pracy zawodowej grafika;

Moduł V – Praca dyplomowa – przygotowuje do tworzenia własnych projektów dyplomowych przy wsparciu merytorycznym i metodycznym opiekuna pracy dyplomowej

Moduł VI – Praktyka zawodowa – przygotowanie zawodowe – obejmuje 960 godzin dydaktycznych praktyk zawodowych, w trakcie których absolwent poznaje specyfikę środowiska zawodowego, zdobywa doświadczenie w rozwiązywaniu konkretnych zadań, pojawiających się w środowisku pracy, integruje wiedzę teoretyczną z praktyką w zakresie realizacji projektów multimedialnych i drukowania cyfrowego, poznaje zasad promocji, reklamy i marketingu oraz doskonali umiejętności interpersonalne w bezpośrednim kontakcie z pracownikami.

5. **Zasady zaliczania lektoratu:** dla jednolitych studiów magisterskich: język obcy do wyboru: język angielski lub niemiecki (8 pkt. ECTS), w wymiarze 120 godz. – studia stacjonarne i niestacjonarne, zaliczany semestralnie (od semestru 1 do 4);
6. **Obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego** prowadzone są na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych, w wymiarze 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.
7. **Wskaźniki dotyczące programu studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2018 r., poz. 1861 z późn. zm.):**

8.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/udział procentowy
Liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	335/ 100%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	151 ECTS/ 83,9%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych	bez praktyk zawodowych – 91 ECTS/ 51,1% z praktykami zawodowymi – 120 ECTS/ 66,7%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	5 ECTS/ 3%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	bez praktyk zawodowych – 61 ECTS/ 33,9% z praktykami zawodowymi – 90 ECTS/ 50%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym/wymiar praktyk zawodowych	29 ECTS/ 16% 960 godzin
Liczba punktów ECTS, obejmująca zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (nie mniej niż 50%)	bez praktyk zawodowych – 91 ECTS/ 51,1% z praktykami zawodowymi – 120 ECTS/ 66,7%

9. Sylabusy poszczególnych modułów/przedmiotów (zał. 8).

IV. Warunki realizacji programu studiów

1. Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku, profilu i stopnia studiów (zał. 9).

2. Informacja o infrastrukturze zapewniającej realizację celów kształcenia (sale dydaktyczne, laboratoria, pracownie, wyposażenie biblioteki wyposażoną w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku)

Baza dydaktyczna Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiuisa w Wałbrzychu (PWSZ AS w Wałbrzychu) składa się z trzech, w pełni wyposażonych i przystosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, budynków zlokalizowanych przy:

- ul. Zamkowej 4 (gmach główny uczelni, budynek A), o powierzchni użytkowej 3.316 m²
- ul. Piotra Skargi 14a (budynek B), o powierzchni użytkowej 4 660 m²
- ul. Piotra Skargi 14a (sala Auditorium Novum, budynek C).

Zajęcia na kierunku *Grafika użytkowa z reklamą* odbywają się w:

- 4 salach ćwiczeniowych w bud. A
- 2 laboratoriach komputerowych w bud. A
- 3 salach wykładowych w bud. B.
- 4 salach ćwiczeniowych w bud. B.
- 2 laboratoriach komputerowych w bud. B
- Pracowni modelarskiej w bud. B
- Pracowni rzeźby w bud. B
- Pracowni rysunku i malarstwa w bud. B
- Kompleksie sportowym w bud. B

Pełen wykaz pomieszczeń dydaktycznych pozostających do dyspozycji studentów znajduje się w tabelach 2 i 3. Sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory oraz w nowoczesne tablice multimedialne. Na terenie budynku można korzystać z darmowego Internetu dzięki punktom bezprzewodowej sieci Wi-Fi.

Tab. 2. Wykaz pomieszczeń dydaktycznych do dyspozycji studentów, budynek A

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m ²)
Sale wykładowe	6	528	659

Sale ćwiczeniowe, w tym pracownia fizyki i materiałoznawstwa	16	611	919
Pracownie komputerowe (inżynierskie)	2	50	138
Laboratorium bio-chemiczne	2	41	103
Laboratorium zagrożeń mechanicznych	1	-	25
Laboratorium ergonomii i zagrożeń fizycznych	1	34	42
Siłownia i sauna	kompleks sportowy	-	190
Studio telewizyjne	1	-	72

Źródło: opracowanie na podstawie danych uzyskanych z Działu Administracji.

Tab. 3. Wykaz pomieszczeń dydaktycznych do dyspozycji studentów, budynek B

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m ²)
Sale wykładowe	5	480	533
Sale ćwiczeniowe	7	188	279
Pracownie komputerowe – w tym komputerowa część pracowni logistycznej	2	46	137
Pracownia logistyczna – część magazynowo - produkcyjna	1	30	88
Pracownia projektowa	1	20	70
Kompleks fitness	3		130

Źródło: opracowanie na podstawie danych uzyskanych z Działu Administracji.

Na potrzeby wyposażenia pracowni modelarskiej i dekoratorskiej zrealizowany został zakup specjalistycznego sprzętu – wykorzystywanego w ramach wielu kierunkowych zajęć praktycznych. Profesjonalne wyposażenie specjalistycznych pracowni umożliwi studentom i kadrze dydaktycznej prowadzenie zajęć dydaktycznych (zgodnie z programami kształcenia) oraz badań. We wszystkich salach komputerowych, każdy komputer (96 szt.) ma dostęp do szerokopasmowego szybkiego Internetu – co umożliwi jego wykorzystanie podczas zajęć laboratoryjnych (realizacji zadań i projektów). Uczelnia posiada wewnętrzną sieć światłowodową - łączącą dwa

budynki dydaktyczne (A i B), co umożliwi transfer danych pomiędzy budynkami. Studenci mają również swobodny dostęp do stanowisk komputerowych w Bibliotece (9 szt.) i Czytelni (12 szt.).

W głównym budynku Uczelni do dyspozycji studentów i pracowników oddano **kompleks sportowy o powierzchni 205 m²**, na który składa się: siłownia, sala do ćwiczeń sprawności i kondycji typu fitness oraz sauna. Kompleks jest bogato wyposażony w profesjonalny sprzęt tj. (ergometr, trener eliptyczny, wioślarz, bieżnie, atlas do ćwiczeń siłowych, rowery stacjonarne) i stanowi doskonałe zaplecze dydaktyczne (wykorzystywane m.in. podczas zajęć WF)

W czerwcu 2011 r. do użytkowania została oddana nowo wybudowana, nowoczesna sala audiowizualna **Auditorium Novum** im. prof. Elżbiety Lonc (499 m²) – aula na 350 miejsc siedzących, wyposażona w nowoczesny sprzęt multimedialny, m.in.: ekran wielkoformatowy, tablicę interaktywną, system nagłośnieniowy, elektroniczny system sterowania zintegrowany umożliwiający sterowanie rzutnikiem wielkoformatowym, nagłośnieniem, roletami zaciemniającymi. W Auditorium Novum odbywa się wiele zajęć dydaktycznych, wykładów otwartych, uroczystości, a także konferencji. Wyposażenie auli stanowi: komputer, profesjonalny projektor multimedialny z ekranem projekcyjnym o wymiarach 10:6 metrów, system nagłośnieniowy.

Biblioteka uczelniana tworzy swoje zbiory zgodnie z potrzebami edukacyjnymi i naukowymi środowiska akademickiego. Preferuje dyscypliny reprezentowane przez uczelnię. Pełni funkcję ośrodka informacji naukowej, zapewniając dostęp do informacji o krajowych i światowych osiągnięciach naukowych.

Jest centrum kształcenia akademickiego, oferuje usługi oraz zasoby wiedzy w formie tradycyjnej i nowoczesnej - opartej na źródłach elektronicznych i zasobach sieciowych.

Aktualny stan księgozbioru przedstawia się następująco:

- książki – 50 582 szt.
- czasopisma naukowe – 37 352 szt.
- zbiory specjalne (m.in. normy, katalogi, mapy itp.) – 156 szt.
- filmy instruktażowe, materiały multimedialne do nauki języków obcych – 1237 szt.

Szczegółowy wykaz dostępnych baz danych znajduje się w tabeli 3.

Licencjonowane zasoby elektroniczne (98 323 czasopism, 134 293 książek) stanowią cenne uzupełnienie zbiorów drukowanych i są dostępne w sieci komputerowej uczelni. W ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz innych platform dostępowych (np. Academica) gwarantujemy powszechny i bezpłatny dostęp do najważniejszych publikacji naukowych, we wszystkich dziedzinach wiedzy i specjalnościach naukowych (EBSCO, Elsevier, Nature, Science, SCOPUS, Springer, Web of Knowledge, Wiley-Blackwell). Licencjonowane bazy danych (62) są ważną pomocą dla pracowników i studentów; większość baz posiada zbiory dynamiczne, tj. wymienne bądź uzupełniane w trakcie trwania umowy licencyjnej. Przystąpienie w 2008 r. do Konsorcjum Dolnośląskich Bibliotek Cyfrowych zapewnia możliwość korzystania ze zbiorów dolnośląskich bibliotek akademickich.

Tab. 4. Bazy danych dostępne w Bibliotece Uczelnianej oraz na terenie PU AS (przez sieć IP)

Nazwa bazy	Krótką charakterystyka
ACADEMICA	Academica pozwala na dostęp do ponad pół miliona pełnotekstowych publikacji – monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism. Stale rozbudowywane zasoby Akademiki obejmują współczesne piśmiennictwo naukowe ze wszystkich dziedzin, w tym także najnowsze wydania podręczników akademickich oraz aktualne numery fachowych czasopism specjalistycznych, jak również teksty źródłowe, literaturę piękną oraz zbiory specjalne, które są przedmiotem badań naukowców. Tak ogromna baza wiedzy stanie się z pewnością ważnym narzędziem w nauce, pracy badawczej oraz dydaktycznej.
Academic Search Complete	Wielodziedzinowa baza pełnotekstowa, obejmuje ponad 7.100 czasopism pełnotekstowych, w tym ponad 6.100 czasopism recenzowanych naukowo. Baza zawiera ponadto opisy i abstrakty artykułów z ponad 11.200 czasopism. Tematyka bazy obejmuje nauki społeczne, humanistyczne, medyczne, biomedyczne, psychologię, rolnictwo, nauki ścisłe, techniczne i wiele innych dziedzin. Academic Search Complete oferuje kluczowe informacje z wielu unikalnych źródeł, dostępnych wyłącznie w tej kolekcji. Archiwa w formacie PDF sięgają 1887 roku. Baza obejmuje m.in. ok. 3.000 czasopism w pełnym tekście indeksowanych w bazie SCOPUS, ponad 800 czasopism pełnotekstowych z nauk ścisłych

	<p>indeksowanych w bazie ISI Science Citation Index (biologia, chemia, fizyka, matematyka, nauki techniczne i biomedyczne), ponad 700 czasopism pełnotekstowych z zakresu nauk społecznych indeksowanych w ISI Social Sciences Citation Index, ok. 900 czasopism pełnotekstowych z zakresu nauk medycznych i biomedycznych indeksowanych w bazie MEDLINE, ponad 700 czasopism z zakresu psychologii indeksowanych w specjalistycznej bazie PsycINFO, ponad 440 czasopism z zakresu pedagogiki i edukacji indeksowanych w specjalistycznej bazie ERIC i wiele innych.</p>
BazEKON	<p>Adnotowana bibliografia zagadnień ekonomicznych i pokrewnych oparta na zawartości wiodących polskich periodyków naukowych, gospodarczych oraz naukowych serii wydawniczych uczelni ekonomicznych, wydziałów ekonomicznych i zarządzania uniwersytetów, a także instytucji naukowych, również pozarządowych. W bazie znajdują się opisy bibliograficzne artykułów z 400 tytułów polskich periodyków naukowych, gospodarczych oraz naukowych serii wydawniczych uczelni ekonomicznych, wydziałów ekonomicznych i zarządzania uniwersytetów, a także instytucji naukowych, również pozarządowych, wydawanych w języku polskim i angielskim.</p>
BazTECH	<p>Baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych. BazTech jest bibliograficzno-abstraktową bazą danych rejestrującą artykuły z polskich czasopism z zakresu nauk technicznych oraz z wybranych czasopism z zakresu nauk ścisłych i ochrony środowiska. BazTech rozwija się w kierunku bazy cytowań i bazy pełnotekstowej. Do opisów artykułów od 2006 r. dodawane są bibliografie załącznikowe. Na podstawie odrębnych umów z wydawcami czasopism rekordy uzupełniane są o pełne teksty artykułów. Baza rejestruje artykuły z ponad 550 polskich czasopism, od 1998r.</p>
Bazy danych Biblioteki Narodowej	<p>Ponad dwadzieścia baz danych prowadzonych w systemie MAK, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewodnik Bibliograficzny – bieżąca polska bibliografia narodowa zawierająca opisy bibliograficzne książek opublikowanych w Polsce od roku 1976. • Bibliografia artykułów z czasopism polskich – składa się z trzech baz rejestrujących zawartość ważniejszych polskich czasopism. Obejmuje materiał od 1985 r. i jest aktualizowana.

	<ul style="list-style-type: none"> • Polonica Zagraniczne od roku 1993 – zawiera: opisy bibliograficzne książek uznanych za polonica i wydanych poza granicami Polski (od 1993 r.). • Centralny Katalog Czasopism Polskich – baza zawiera 32.000 rekordów polskich wydawnictw ciągłych opublikowanych w kraju i za granicą w latach 1661 – 1950, przechowywanych w bibliotekach polskich i zagranicznych • Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych – największy w Polsce zbiór informacji o zagranicznych wydawnictwach ciągłych znajdujących się w bibliotekach polskich współpracujących z Centralnym Katalogiem Czasopism Zagranicznych Biblioteki Narodowej – obejmujący lata 1986-1998, utworzony w formacie ARKA, a liczący ponad 42.000 rekordów, aktualizowany
<p style="text-align: center;">Busines Source Complete</p>	<p>Najobszerniejsza pełnotekstowa z zakresu nauk ekonomicznych i biznesu dostępna baza zawierająca ponad 29.000 publikacji pełnotekstowych, w tym ponad 3.300 czasopism pełnotekstowych i ponad 900 monografii z zakresu marketingu, zarządzania, ekonomii, finansów, księgowości, biznesu, handlu i wielu innych dziedzin, ponad 21.400 raportów pełnotekstowych z zakresu gospodarek poszczególnych krajów, inwestycji, gałęzi przemysłu, badań rynku, handlu międzynarodowego, finansów, materiały konferencyjne, studia przypadków. Kilkaset najbardziej prestiżowych czasopism w bazie posiada archiwa w pełnym tekście w formacie PDF od 1965 r. lub od pierwszego wydanego zeszytu. Oprócz w/w publikacji baza zawiera ponad 17.600 profili przedsiębiorstw, ponad 40.000 profili autorów najczęściej cytowanych w bazie, ok.18.000 wywiadów z analitykami ekonomicznymi i osobami z kierownictwa największych firm na świecie oraz ok. 3.000 analiz ekonomicznych typu SWOT.</p>
<p style="text-align: center;">BWN Kolekcja nauk przyrodniczych</p>	<p>Pełnotekstowa baza danych, przechowująca artykuły z polskich czasopism naukowych z zakresu nauk przyrodniczych.</p>
<p style="text-align: center;">CEJSH</p>	<p>Elektroniczne czasopismo publikujące angielskie streszczenia artykułów i rozpraw z czasopism z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, wydawanych w Europie Środkowej.</p>
<p style="text-align: center;">DOAJ – Directory of Open Access Journals</p>	<p>Baza naukowych czasopism elektronicznych w wolnym dostępie, zawierająca ponad 350 tytułów z zakresu</p>

	dyscyplin akademickich – biologii, chemii, fizyki, matematyki, techniki, nauki o ziemi, językoznawstwa, literaturoznawstwa, sztuki, historii, socjologii, nauk politycznych, psychologii, filozofii, religii, edukacji, zarządzania i in.
EBSCO	Bazy danych wydawnictwa EBSCO Publishing są udostępniane w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Licencja obejmuje pakiet podstawowy 12 baz, w tym 7 baz pełnotekstowych zawierających czasopisma naukowe różnych wydawców, książki, gazety i inne publikacje, oraz 5 baz bibliograficznych. Bazy te są dostępne na platformie EBSCOhost i obejmują szeroki zakres dziedzinowy: nauki ścisłe, humanistyczne, społeczne, psychologię, edukację, nauki ekonomiczne, biznes, informatykę, technikę, biologię, chemię, fizykę, nauki medyczne, biomedyczne i wiele innych.
Elektronische Zeitschriftenbibliothek	Baza do efektywnego przeszukiwania zawartości czasopism naukowych udostępnianych przez wydawców. Obejmuje 10409 tytułów, z czego 1066 stanowią czasopisma występujące wyłącznie w wersji on-line. Przy poszczególnych tytułach zamieszczono informację o ich dostępności. Wolny dostęp do wersji pełnotekstowej jest możliwy jedynie w przypadku tytułów oznaczonych zieloną kropką.
EURIDICE	Europejska Sieć Informacji o Edukacji EURIDICE zawiera m.in. bazę informacji o systemach edukacji Europy.
Humbul Humanities Hub	Anglojęzyczna baza kataloguje źródła internetowe z humanistyki (filozofia, historia, lingwistyka, literatura porównawcza, religia i in.)
ibuk.pl	Pierwsza i największa w Polsce internetowa biblioteka-czytelnia online, w której znajdują się książki elektroniczne: podręczniki akademickie i inne. Można w niej korzystać z pozycji z zakresu nauk ekonomicznych, nauk humanistycznych, nauk matematyczno-przyrodniczych, nauk społecznych, informatyki, medycyny, prawa. Można także korzystać ze słowników, leksykonów czy kompendiów, a także publikacji w języku angielskim i niemieckim.
LEX SIGMA System Informacji Prawnej	<ul style="list-style-type: none"> Tezy z piśmiennictwa, czyli zbiór cytatów z polskich i zagranicznych publikacji prawnych, pochodzących z czasopism takich jak: Europejski przegląd sądowy, Finanse Komunalne, Glosa, Krajowa Rada Sądownictwa, Państwo i Prawo, Przegląd podatkowy, Przegląd Prawa Handlowego, Samorząd Terytorialny, Przegląd

	<p>Prawa Europejskiego, Common Market Law Review.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autorskie wzory pism i umów przygotowane przez prawników specjalistów na zamówienie Redakcji Systemu Informacji Prawnej LEX. • Komplet metryk i skanów aktów prawnych opublikowanych w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim od 1918 r. • Ujednolicone teksty aktów prawnych z Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego. • Metryki i ujednolicone teksty aktów prawnych opublikowanych w Dziennikach Urzędowych • Komplet metryk aktów prawnych opublikowanych w 16 Wojewódzkich Dziennikach Urzędowych od 1999 r. • Wybór tekstów aktów korporacyjnych i pomników prawa polskiego. • Projekty ustaw wraz z uzasadnieniami (komplet projektów stanowiących przedmiot prac Sejmu od III kadencji). • Urzędowe wzory pism pochodzące z dzienników urzędowych. • Zestawienia, czyli dokumenty zawierające zestawienia danych z aktów prawnych. • Dane teledadresowe sądów, urzędów i innych instytucji działających na terenie RP. <p>Kalkulatory.</p>
<p>Library, Information Science& Technology Abstracts (LISTA)</p>	<p>Zawiera pełne indeksy i abstrakty ponad 550 kluczowych czasopism oraz wyselekcjonowaną zawartość z ponad 175 czasopism. Ponadto w bazie znajdują się dane bibliograficzne odnośnie książek, raportów i materiałów konferencyjnych. Tematyka bazy obejmuje bibliotekoznawstwo, klasyfikację, katalogowanie, bibliometrię, wyszukiwanie informacji online, zarządzanie informacją i wiele innych tematów. Archiwa w bazie sięgają połowy lat 1960. Baza zawiera również ok. 5 000 profili autorów najczęściej indeksowanych w bazie.</p>
<p>Logistyka.net</p>	<p>Logistyka.net.pl jest największym portalem branżowym w polskim Internecie. Jego głównym atutem jest bogata baza wiedzy merytorycznej, w której można znaleźć zarówno prace teoretyczne, jak i opracowania praktyczne, case study i przykłady najlepszych wdrożeń logistycznych w kraju i za granicą.</p>
<p>LookSmart's FindArticles</p>	<p>Serwis umożliwiający wyszukiwanie artykułów (od 1998 r.) z ponad 300 światowych magazynów i czasopism</p>

	z dziedzin: zarządzanie, ekonomia i finanse, informatyka, technika, nauczanie, sport i sztuka.
Master File Premier	Wielodziejowa baza pełnotekstowa przeznaczona w szczególności dla bibliotek publicznych, zawierająca ok. 1.700 czasopism pełnotekstowych o tematyce ogólnej, społecznej, biznesowej, ochrony zdrowia, edukacji, zagadnień wielokulturowych. Baza zawiera ponadto ok. 500 informatorów pełnotekstowych, ok. 165 000 dokumentów źródłowych oraz kolekcje ponad 460 000 zdjęć, map i flag. Baza zawiera archiwum w formacie PDF od 1975 r. kluczowych publikacji: American Libraries, Foreign Affairs, History Today, Judaism, Library Journal, National Review, Saturday Evening Post i wielu innych.
Nature	Czasopisma elektroniczne Nature są udostępniane w ramach ogólnokrajowych licencji akademickich. Czasopismo Nature jest dostępne z serwera Nature Publishing Group (NPG). Licencja krajowa Nature pozwala na dostęp do rocznika bieżącego i 4 roczników archiwalnych (tzn. w roku 2010 dostęp do roczników 2006-2010, w roku 2011 dostęp do roczników 2007-2011 itd.), a roczniki od 2010 będą archiwizowane na serwerze krajowym.
Nauka Polska	Portal poświęcony w całości nauce polskiej. Zawiera głównie informacje o bazach danych prowadzonych i udostępnianych przez nasz Ośrodek Przetwarzania Informacji: Badania naukowe SYNABA, Rozprawy doktorskie i habilitacyjne, Instytucje naukowe, Ludzie nauki i in.
Newspaper Source	Oferuje dostęp do 45 pełnotekstowych gazet amerykańskich i międzynarodowych w języku angielskim takich jak: The Christian Science Monitor, USA Today, The Washington Post, The Washington Times, The Times (London), The Toronto Star, The Sunday Times (Wlk. Brytania), Budapest Sun, Slovak Spectator, the Australian, Irish Times, Japan Times oraz wielu innych. Baza zawiera ponadto pełne teksty wyselekcjonowanych artykułów z 390 regionalnych gazet amerykańskich oraz transkrypcje wiadomości nadawanych przez amerykańskie kanały radiowe i telewizyjne: CBS News, CNN, CNN International, FOX News, NPR i inne.
Polska Bibliografia Literacka	Tysiące informacji o pisarzach, literaturze polskiej i obcej, teorii literatury, tematach i motywach literackich, nauczaniu literatury, teatrze, filmie, życiu literackim i teatralnym, polskich aktorach i reżyserach

<p>Polska Bibliografia Prawnicza</p>	<p>Skierowana do osób poszukujących informacji o naukowych publikacjach prawniczych oraz o nowościach legislacyjnych i orzeczniczych. PBP zawiera pozycje o charakterze naukowym, jak również wybrane materiały publikowane w dodatku do Rzeczpospolitej, „Prawo co dnia”. Pozycje popularyzatorskie umieszcza się selektywnie. Bibliografia obejmuje – obok pozycji prawniczych (z teorią i historią państwa i prawa, prawem międzynarodowym publicznym, naukami penalnymi) także (tylko wybrane z uwagi na związek z zasadniczym przedmiotem PBP) pozycje z historii powszechnej, doktryn politycznych, stosunków międzynarodowych, pomocniczych nauk prawa karnego (kryminologia, kryminalistyka, oraz medycyna, psychiatria i psychologia sądowa).</p>
<p>Polski Komitet Normalizacyjny</p>	<p>Na stronie Komitetu bieżąco aktualizowany Katalog Polskich Norm.</p>
<p>Regional Business News</p>	<p>Jest dodatkiem do bazy Business Source i zawiera pełne teksty 100 regionalnych publikacji amerykańskich z zakresu biznesu.</p>
<p>Science</p>	<p>Czasopisma elektroniczne Science są udostępniane w ramach ogólnokrajowych licencji akademickich. Czasopismo Science jest dostępne z z serwera American Association for the Advancement of Science. Licencja krajowa pozwala na dostęp do rocznika bieżącego i archiwów od 1997 roku.</p>
<p>Scopus</p>	<p>Scopus jest produkowaną przez Elsevier interdyscyplinarną bazą abstraktów i cytowań z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, technicznych, medycznych i humanistycznych. Scopus obejmuje ponad 19 500 tytułów publikacji, w tym ponad 18 500 recenzowanych czasopism (z których ponad 1 800 jest dostępnych w systemie Open Access), ponad 400 publikacji handlowych, 300 serii książkowych, 250 sprawozdań konferencyjnych. Baza zawiera 46 milionów rekordów bibliograficznych, z których 25 milionów posiada cytowania sięgające roku 1996, 25 milionów rekordów patentowych, oraz indeksuje 315 milionów naukowych stron www.</p>
<p>SYMPOnet</p>	<p>Zawiera informacje o materiałach konferencyjnych, przedkonferencyjnych i pokonferencyjnych znajdujących się w bibliotekach polskich, od roku 1980. Liczy niecałe 35 tys. rekordów, a bazę tę uaktualnia się w odstępach tygodniowych. Bazą administruje Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej.</p>

Web of Knowledge	<p>Pakiet bazy danych Web of Knowledge produkowanych przez firmę Thomson Reuters jest udostępniany w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Licencja obejmuje pakiet Web of Science (WoS), który zawiera 3 indeksy cytowań: Science Citation Index Expanded (SCIE z rocznikami od 1945), Social Sciences Citation Index (SSCI z rocznikami od 1956), Art and Humanities Citation Index (AHCI z rocznikami od 1975). Ponadto licencja obejmuje dodatkowy indeks cytowań Conference Proceedings Citation Index (CPCI, w tym części Science i Social z rocznikami od 1990) oraz bazę Journal Citation Reports JCR (dostęp do najświeższego opublikowanego rocznika).</p> <p>Rekordy w indeksach cytowań zawierają streszczenia artykułów, podstawowe informacje bibliograficzne oraz informacje o cytowaniach z czasopism znajdujących się na liście Master Journal List (tzw. lista filadelfijska). Od roku 2010 w bazach WoS indeksowane są artykuły z ponad 12 000 tytułów bieżących czasopism. Poprzez platformę Web of Knowledge dostępne są także baza Medline oraz dodatkowe narzędzia EndNote Web i Researcher ID.</p>
World Ecology	Serwis informacyjny ochrony środowiska, w języku angielskim.
Zasoby polskie ICM	Kolekcja wybranych książek z zakresu humanistyki i nauk społecznych, zdigitalizowana w roku 2007.
Zwiedzaj Polskę	Serwis zawierająca szczegółowe informacje m.in. o ciekawych miejscach, budowach, muzeach, skansenach a także górach, terenach nadmorskich i pojezierzach.

3. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia:

Jednostką prowadzącą kierunki studiów jest uczelnia – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, której Senat jest organem decyzyjnym w sprawie procesu kształcenia.

W 2008 roku, wdrożony został w Uczelni Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) - ostatnie zmiany zostały wprowadzone w 2019 r. (tab. 5). Obecnie WSZJK tworzą: Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK), Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK) oraz Uczelniana Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich. Kluczowymi działaniami WSZJK są: monitorowanie jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, poprzez m.in. ewaluacje programów

kształcenia i planów studiów, a także dbałość o udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w ewaluacji efektów uczenia się. Funkcjonowanie WSZJK wspomaga Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich, której wyniki prac pozwalają ocenić pracę, zaangażowanie i dbałość o jakość kształcenia kadry dydaktycznej.

Tab. 5. Zmiany w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia (2008-2019)

Nazwa uchwały	Krótka charakterystyka
Uchwała nr 23/2008 Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu z dnia 22.10.2008 r. w sprawie wprowadzenia WSZJK w PWSZ AS	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, - procedury działań i skład WSZJK, - Instytutowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (IZZJK), okresowa ocena kadry, - hospitacje, ankiety (wyniki, których uwzględniane są przy ocenie nauczycieli akademickich).
Uchwała nr 1/2010 Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu z dnia 20.01.2010 r. w sprawie ewaluacji w WSZJK w PWSZ AS	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK: skład i zadania, IZZJK: skład i zadania, - procedury szczegółowe
Uchwała nr 9/2012 Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu z dnia 29.02.2012 r. w sprawie ewaluacji w WSZJK w PWSZ AS	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK: skład i zadania, - Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK): skład i zadania, ocena kadry, ocena prowadzonych zajęć, ewaluacja procesu kształcenia, ankietyzacja studentów
Uchwała nr 1/2014 Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu z dnia 23.01.2014 r. w sprawie zmian organizacji i zadań w WSZJK w PWSZ AS	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, jego organizacja i zadania, - szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK), szczegółowe zadania KZZJK
Uchwała nr 66/2017 Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu z dnia 18.10.2017 r. w sprawie organizacji i zadań w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja WSZJK - Zadania WSZJK - Szczegółowe zadania UZOJK
Uchwała nr 2/2019 Senatu PWSZ AS w Wałbrzychu z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie organizacji i zadań w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie do zapisów Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (2018 r.)

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Rektoratu.

Do podstawowych zadań UZOJK należy m.in.: opracowanie procedur oceny zajęć dydaktycznych i nauczycieli akademickich przez studentów, okresowa ewaluacja procesu kształcenia, organizacja szkoleń w ramach uczelnianej inicjatywy pn.: „Dydaktyka Szkoły Wyższej”, podejmowanie działań, zapewniających pożądaną jakość kształcenia.

Kulturę jakości kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* (studia pierwszego stopnia) buduje KZZJK, w skład którego wchodzi nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego oraz studentów. To właśnie członkowie zespołu opracowują program uczenia się, w tym kierunkowe efekty uczenia, uwzględniając opinie interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznych (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego). KZZJK przedstawia raport z działalności z poprzedniego roku akademickiego UZOJK, który na podstawie zebranych wszystkich kierunkowych raportów, przygotowuje raport uczelniany i przedstawia go do zatwierdzenia Senatowi uczelni. Wyniki tych prac są na bieżąco dyskutowane z wykładowcami, przekazywane członkom KZZJK, Kolegium Rektorsko-Dyrektorskiemu. Gremia te diagnozują aktualne problemy sygnalizowane przez interesariuszy zewnętrznych. W ten sposób zapewniony jest proces monitorowania realizacji efektów uczenia się. Wyniki prac UZOJK, podsumowujące ocenę jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, prezentowane są publicznie – wszystkim studentom i pracownikom Uczelni (raz w roku).

Systemowym rozwiązaniem jest uaktualnianie katalogów informacyjnych ECTS ze szczególnym naciskiem na określenie celów kształcenia, przedmiotowych efektów uczenia oraz metod weryfikacji zakładanych efektów, wraz z szacowaniem punktacji ECTS, w czym pomocny jest ujednoczony wzór sylabusu (wraz instrukcją jego wypełniania). W roku akademickim 2016/2017 wprowadzono na wszystkich prowadzonych w uczelni kierunkach nową, ujednoczoną instrukcję przechowywania prac etapowych studentów w tzw. teczkach przedmiotowych. W teczkach tych znajdują się następujące dokumenty: aktualna, podpisana przez osobę/osoby prowadzące zajęcia karta przedmiotu (sylabus); opis warunków zaliczenia przedmiotu z podaniem kryteriów oceniania (rozkład oraz średnia ocen z poszczególnych elementów zaliczenia); przykładowe, ocenione, prace studentów, co najmniej jeden egzemplarz z każdej oceny (testy, zadania, eseje, prezentacje multimedialne, itp.); w przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem lub egzaminem ustnym: zestaw pytań z załączoną skalą oceniania; w przypadku zajęć seminaryjnych: konspekty prac dyplomowych,

wykaz bibliografii, artykuły itp.; opcjonalnie w zależności od formy zajęć lista obecności. Dokumentację dotyczącą osiągniętych przez studentów efektów uczenia się zbiera, przechowuje, a przede wszystkim analizuje KZZJK.

Szczególnie istotną rolę w WSZJK, w tym monitorowania realizacji efektów uczenia oraz procesu dostosowywania i udoskonalania procesu, jest analiza wyników ankiet studenckich, których wyniki przekazywane są m.in. Samorządowi Studenckiemu. Unikatowym działaniem było przeprowadzenie ankiet wśród studentów uczelni na temat szacowanej liczby punktów ECTS - wyniki wskazały na niewielką rozbieżność między wskazanymi punktami ECTS w planach studiów (kartach przedmiotów), a określeniem ich wagi (ECTS) przez studentów.

Systematycznie zbierane są również ankiety, kierowane do przedsiębiorstw, przyjmujących studentów na praktyki zawodowe. Wyniki tych ankiet mają istotny wpływ na koncepcje i programy uczenia, (w tym kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się). W roku akademickim 2017/2018 w Instytucie wprowadzone zostały także tzw. ankiety eksperckie. Wyniki ankiet dyskutowane są m.in. podczas posiedzeń KZZJK, zebrań z pracownikami, spotkań ze studentami – stanowiąc kluczowe informacje w procesie modyfikowania koncepcji kształcenia na kierunku. W procesie dostosowywania programów kształcenia do wymagań współczesności aktywnie uczestniczą sami studenci. Ich przedstawiciele są członkami wielu gremiów – w tym Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Do najważniejszych mechanizmów systemu doskonalenia jakości kształcenia zalicza się Jakości Kształcenia, Senatu: prace KZZJK (dyskusje, opracowywanie programów kształcenia, metod weryfikowania zakładanych efektów uczenia się); prace UZOJK (wdrażanie „dobrych praktyk”, np. tzw. kontroli wewnętrznych, komunikowanie interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym wyników ankietyzacji); współpracę nauczycieli akademickich oraz studentów kierunku logistyka z otoczeniem społeczno-gospodarczym – co również przyczynia się do procesu upracticzniania programu kształcenia (w tym wizyty studyjne, udział w targach, spotkaniach); rolę opiekunów praktyk, koordynatora ECTS, opiekunów poszczególnych lat; współpracę z Biurem Karier (w tym badanie losów absolwentów); śledzenie tendencji społeczno-gospodarczych na rynku pracy (dane statystyczne, diagnozy społeczne, raporty, strategie rozwoju); rozwój własnej kadry - rozwój zawodowy (praktycznych umiejętności), a także naukowy pracowników Instytutu (udział w szkoleniach, kursach, organizacja konferencji, warsztatów, konserwatoriów, publikacje naukowe, granty wewnętrzne i

zewnętrzne, udział w konferencjach, badania naukowe itd.); organizację corocznych dydaktycznych szkoleń wyjazdowych (Jagniątków: 30.11-02.12.2013 r., Żelazno: 17-19.10.2014 r., Karpacz: 17-19.10.2014 r., Polanica: 09-11.10.2015 r., Kowary: 14-15.10.2016 r., Jedlina Zdrój: 2021.10.2017 r., Jugowice: 12-13.10.2018 r., Sobieszów: 29-30.11.2019 r., szkolenie on-line: 04.12.2020 r. – Innowacyjne metody kształcenia na odległość, Karpacz: 10.2021 r.); udział interesariuszy wewnętrznych (studentów) – system ankiet, wnioski z ankiet; udział interesariuszy zewnętrznych (opinie interesariuszy, praktyki zawodowe, wykłady i spotkania, ankiety eksperckie, ankiety pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe itd.).

Od wielu lat rozstrzygnięciami skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów zajmuje się prorektor ds. dydaktycznych i studenckich. Rzecznikiem dyscyplinarnym ds. studentów od 2020 r. jest dr Piotr Sylwestrzak. Studenci w ankietach mają również możliwość oceny i wyrażenia opinii o funkcjonowaniu, pracy pozostałych działów (Dział Nauczania i Spraw Studenckich, Wydawnictwo i Biblioteka, Dział Administracji, sekretariaty instytutów).

Składowe programu studiów, w tym: opis ogólny, struktura programu (plan studiów), kierunkowe efekty uczenia się oraz katalog przedmiotów (sylabusy) są ogólnodostępne na stronie internetowej Uczelni (www.puas.pl, zakładka: Jakość kształcenia). Na stronie dostępne są także informacje na temat warunków rekrutacji. Studenci, m.in. poprzez Internet informowani są o możliwościach wsparcia ze strony Uczelni. Do publicznej informacji podany zostaje, po zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki, Regulamin świadczeń materialnych. Studenci mają równy dostęp do informacji na temat m.in.: organizacji roku akademickiego, aktualnych wydarzeń; zasad dyplomowania; organizacji i zaliczania praktyk zawodowych (w tym Regulaminu studiów, niezbędnych dokumentów (np. formularzy umów z pracodawcami, zaświadczeń o odbyciu praktyki zawodowej, dziennika praktyki studenckiej), Kierunkowych regulaminów praktyk zawodowych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia); uznawania efektów uczenia się i kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym; zasada potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów – Senat podjął w uchwale 50/2019 z dnia 25 września 2019 r. *w sprawie uchwalenia regulaminu organizacji procesu potwierdzania efektów uczenia w PWSZ w Wałbrzychu w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacji procesu potwierdzania efektów uczenia się*, corocznie rektor zarządzeniem wskazuje kierunki studiów, na których może być realizowany proces potwierdzania efektów uczenia się.

Sposób, częstość i zakres publicznego dostępu do informacji podlega corocznej ocenie - przez studentów (ankiety) oraz pracowników (opinie wyrażane podczas zebrań pracowników).

Rozwiązania i dobre praktyki w zakresie zapewniania wysokiej jakości kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, które uczelnia uznaje za szczególnie innowacyjne, oryginalne i efektywne:

- 1) Funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- 2) Aktywność przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego w ramach Rady Uczelni;
- 3) Działania podejmowane w ramach podpisanych licznych umów i porozumień z interesariuszami zewnętrznymi. Ścisła współpraca z interesariuszami wewnętrznymi: Samorządem Studenckim, przedstawicielami studentów, członkami Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia, pracownikami naukowo-dydaktycznymi prowadzącymi zajęcia;
- 4) Działalność Biura Karier - organizowanie warsztatów i kursów doskonalenia kompetencji zawodowych, w tym umiejętności interpersonalnych (internetowy system zapisów), promowanie wśród studentów przedsiębiorczości, np. poprzez organizowanie Dnia Kariery, śledzenie losów absolwentów poprzez ankietyzację (on-line), organizowanie i aktywny udział w targach pracy itd.;
- 5) Wspieranie aktywności studentów w licznych kołach naukowych;
- 6) Poddawanie się dobrowolnej ocenie zewnętrznej, np. w ramach certyfikatu „Uczelnia Liderów” (pierwszy raz certyfikat ten uczelnia uzyskała w 2014 r. 2017), a ostatnio w 2021 r. (zdobywając jednocześnie tytuł „Lider w kształceniu zdalnym”); certyfikaty Studia z Przyszłością dla kierunków: Architektura wnętrz i Techniki dentystyczne (za 2020 r.);
- 7) Nagrody dla absolwentów uczelni - nagrody i wyróżnienia przyznawane są za wyniki w nauce, aktywność na rzecz rozwoju Uczelni, a także najlepsze prace dyplomowe – nagrody wręczane są każdego roku, podczas Święta Uczelni (15 czerwca);
- 8) Nagrody Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego: „Najlepszy Dyplom” - nagrody dla najlepszych absolwentów uczelni, budujące poczucie tożsamości absolwentów

PWSZ AS i podkreślające rangę Uczelni w regionalnym systemie szkolnictwa wyższego;

- 9) Stałe inwestowanie w rozwój zaplecza dydaktycznego Uczelni;
- 10) Organizowanie wewnętrznych szkoleń z zakresu dydaktyki szkoły wyższej - w tym dwudniowe szkolenia wyjazdowe, organizowane cyklicznie (raz w roku – na początku każdego roku akademickiego).

V. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu losów absolwentów

W przyjętej koncepcji kształcenia położono nacisk na umiejętności praktyczne w zakresie szeroko ujętego ~~projektowania~~ ~~graficznego~~, ponadto umiejętności komunikowania, analizowania, prowadzenia kampanii marketingowych i opracowywania strategii, dzięki czemu absolwent będzie atrakcyjnym uczestnikiem rynku pracy. Absolwenci będą mogli zakładać własne biura projektów. Podejmą także pracę w krajowych i zagranicznych biurach projektowych, w działach promocji, marketingu średnich i dużych przedsiębiorstwach.